ANUL III—No. 644 | O SINGURĂ EDIȚIE | DUMINICA 14 OCTOMBRE 1890

Numĕrul 10 Bani

ABONAMENTELE

ÎNCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREI LUNI ȘI SE PLĂTESC TOT-DEAUNA 'NAINTE

In **Bucuresci** la casa Administrației
Din **Județe** și **Streinĕtate** prin mandate postale.

Un an în țară 30 lei; în streinĕtate 50
Șase luni „ 15 „ „ „ 25
Trei luni „ 8 „ „ „ 13

LA PARIS, ziarul se găsește de vênzare cu numĕrul la **kioscul No. 117, Boulevard St.-Michel.**

MANUSCRISELE NU SE 'NAPOEAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești, Române! de cuiŭ strein în casă.
V. Alexandri.

Numĕrul 10 Bani

ANUNCIURILE

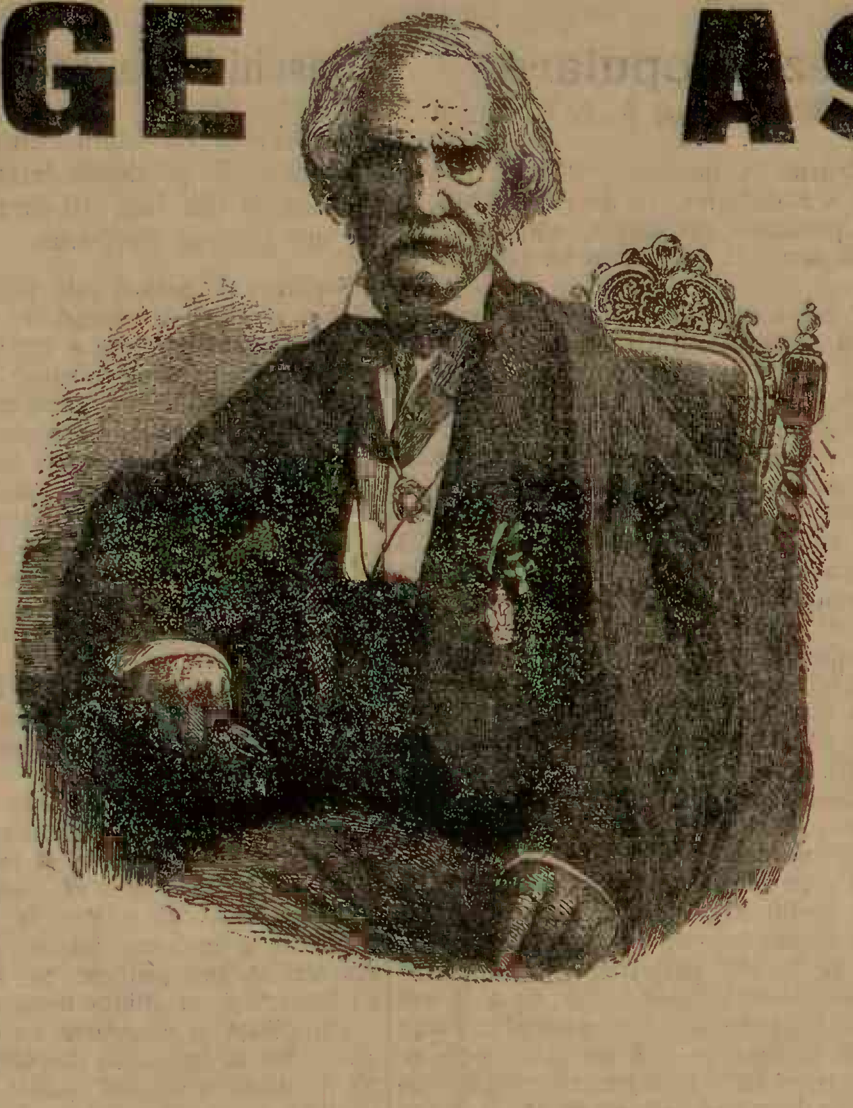
Din **BUCURESCI** și **JUDEȚE** se primesc **direct** la administrație.
Din **PARIS** la *Agenția Liberă*, C. Adam și *Agenția Havas.*
Din **STREINĔTATE,** direct la administrație și **la toate Oficiile de publicitate.**

Anunciurĭ la pagina IV . . . 0,30 b. linia
„ „ „ III . . . 2,— lei „
„ „ „ II . . . 3,— lei „
Inserțiunile și Reclamele 3 lei rândul

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANĬ

ADMINISTRAȚIA : Strada Nouă, 10 | **Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ** | **REDACȚIA : Strada Nouă, 10**

GEORGE ASAKI

Iașiĭ sunt în sĕrbătoare. Mâine, în a doua Capitală a țĕreĭ se va desveli statua mareluĭ Gheorghe Asaki, a aceluia care, părintele literatureĭ și întemeetorul școlilor în Moldova, a fost și întâiul ziarist în țara românească.

Să facem o mică schiță biografică a acestuĭ ilustru bărbat, ilustru prin respândita sa învĕțătură și prin adevĕrata dragoste ce l'a hrănit pentru propășirea a tot ce e român și românesc.

Gheorghe Asaki s'a născut în tîrgușorul Herța din Moldova la 1 Martie 1788.

După moartea mameĭ sale, tatăl sĕŭ, intrat în călugărie sub numele de Leon, se mută la Leopol în Galiția, pentru a face acolo creșterea copiilor sĕĭ. La anul 1804, Asaki, în etate de șase spre-zece anĭ dobêndi diploma de doctor în filosofie.

In acelaș timp el se ocupa și cu ingineria, și peste un an căpĕtă titlul de inginer și arhitect. Aflându-se la Leopol ridică planurĭ geodesice și construi un palat acolo, și la reîntoarcerea'ĭ în Iașĭ construi casele Principeseĭ Elena Sturza Păstrăvanu.

La 1805 plecă la Viena și începu a studia matematicele, sub direcțiunea astronomuluĭ Burg. Șĭ-a urmat studiile aci ocupându-se în acelașĭ timp cu pictura până la 1809.

Pe la sfîrșitul anuluĭ 1812, când Domn în Moldova era Scarlat Calimah, toate dregătoriile din țară eraŭ ținute de Grecĭ, afară de hotărnicia—moșiilor împresurate—meserie care cerea necesarmente cunoștința limbeĭ româneștĭ. In 1813, cu învoirea Domnitoruluĭ, Asaki deschide în școala domnească din Iașĭ un curs de inginerie și hotărnicie în *limba română*, curs în care se coprindea: algebra, aritmetica și geometria.

La școala luĭ aŭ urmat treĭ-zecĭ și unul elevĭ, între carĭ și Alexandru Calimah, fiul hospodaruluĭ Moldoveĭ.

La 1817 Asaki organizează cu cheltuiala luĭ teatrul din Iașĭ, compunênd piese; iar actoriĭ eraŭ fiĭ boerilor Ghiculeștĭ, Sturzeștĭ, etc.

La 1821, Asaki cu familia sa se refugiă în Basarabia.

Sub Domnia luĭ Ioan Sandu Sturza e numit agent diplomatic al Moldoveĭ la Viena, demnitate pe care o ocupă cincĭ anĭ, și aci descoperi o mulțime de documente privitoare la Domnitoriĭ Moldovenĭ.

Ca director al școalelor, Asaki a ocupat o parte din casele mânăstireștĭ, deschizênd îndată școala primară — *Școala Vasiliană.*

Am spus că Asaki a fost cel d'întâĭ ziarist în țara Românească. In anul 1829, scoate „**Albina Românească**", apoĭ „**Patria**", **Gazeta Moldoveĭ,** care apărură treĭ-zecĭ și treĭ anĭ, și **Buletinul oficial** al guvernuluĭ.

La 1839 întemeiază Conservatorul Filarmonic.

Asaki cunoștea pe lângă românească, limbele polonă, rusească, germană, italiană, franceză și engleză, și era membru al maĭ multor instituțiunĭ culturale din Europa.

El a murit la 1869 în vîrstă de 81 anĭ.

Acest scurt rezumat biografic arată ce a fost Gheorghe Asaki cu maĭ multă eloquență de cât ar fi putut arăta panegiricul cel maĭ strĕlucit.

Meritul cel mare, cel neperitor al luĭ Asaki este că a lucrat, că a muncit o viață întreagă, fără a se gândi un moment la sine însu-șĭ. El n'a scris, n'a grăit, n'a creat pentru a'șĭ făuri un nume, ideia de a se face celebru și nemuritor nu ĭ-a trecut măcar prin minte. Munca sa imensă a fost destinată altora. Gheorghe Asaki a fost un adevĕrat apostol al învĕțămêntuluĭ românesc. Printr'însul o generațiune întreagă s'a adăpat la isvorul științeĭ.

Și ce generațiune? Aceia căreĭ datorim în mare parte redeșteptarea RomânieĬ. Gheorghe Asaki n'a fost nicĭ poet nemuritor, nicĭ prozaist mare, nicĭ autor dramatic celebru, nicĭ orator de frunte, căcĭ poeziile, proza și piesele de teatru pe carĭ le scria, discursurile pe carĭ le pronunța nu țintea ŭ la succesul zgomotos, la gloria nemuritoare, ci la utilitatea momentuluĭ. Gheorghe Asaki scria, vorbea și muncea pentru a respândi lumina; el era maĭ ales un mare dascăl, se poate chiar zice cu siguranță că el a fost cel maĭ mare dascăl al țĕreĭ Româneștĭ. Opera sa pedagogică și didactică este atât de uriașă în cât nu'țĭ vine a crede că un singur om a putut'o îndeplini.

Asaki a fost un patriot de frunte, unul din luceferiĭ redeșteptăreĭ noastre naționale. El a pregătit tĕrîmul pentru această redeșteptare, respândind sĕmânța rodnică a instrucțiuneĭ și a științeĭ în toate ramurile eĭ. El a creat școlĭ secundare și superioare carĭ aŭ devenit de atuncĭ focare de lumină pentru România de dincolo de Milcov; din mâinile sale a eșit o pleiadă întreagă de elevĭ dintre carĭ mulțĭ aŭ fost în urmă fruntașiĭ luptelor noastre naționale.

El a deschis orizonurĭ noĭ tinerimeĭ noastre și a început a stabili acest curent bine-făcĕtor care ne-a apropiat de Europa apusană.

Gheorghe Asaki este părintele școaleĭ române. Prin aceasta el a făcut pentru România maĭ mult de cât un cuceritor, maĭ mult de cât un diplomat isteț. Opera sa este tot o dată modestă și măreață. Fără zgomot, fără îngâmfare, cu conștiința senină a munceĭ oneste și spornice, el a pus temelia edificiuluĭ intelectual al poporuluĭ român.

„**Adevĕrul.**"

Ѹ҆шїй 1 Ꙇ҆ꙋнїе 1829. | Eșiĭ, 1 Iunie 1829.

АЛБИНА РОМѪНЯСКѪ

ГАЗЕТѪ ПОЛИТИКО-ЛИТЕРАЛѪ

АНАИНТЕ КꙊВѪНТАРЕ.

Ѐпоха ꙟ каре трѫим поартѫ семне ꙟнеꙋшите ши вреднич де мираре! Дорꙋл ꙟвѫцѫтꙋрилор нꙋ нꙋмай кѫ ꙟфрѫцеще пе лѫкꙋиторий ꙋней цѣрй ꙟтрꙋ кѫщигарѣ ачестий моралничь авꙋцій. прин каре о націе се фаче пꙋтерникѫ ши феричитѫ, чи ꙟкѫ ши оаменій не асемѫнацй кꙋ религіа, кꙋ лимба ши кꙋ леџиле сѫнт ꙟсꙋфлацй тот де ачеяшй симціре лѫꙋдатѫ де а пофти ꙋнꙋл алтꙋя градꙋл деплинирей моралниче ал ꙟвѫцѫтꙋрей ши ал мѫестрией. Ꙟ зилеле де акꙋм ори каре ꙟбꙋнѫтѫціре ши афларе а врей ꙋней націй трече ꙟ посесіа тꙋтꙋрор спре фолосꙋл оменирей. Де асемене кꙋџетѫрй повѫцꙋицй се вѫд ꙟ Еꙋропа мꙋлцй ꙟвѫцацй, карій сѫнт ꙋмбрирѣ гꙋвернꙋлꙋй, ши кꙋ аџꙋторꙋл челор авꙋцй, ꙋній лꙋкрѣзѫ ꙟ патріа лор пентрꙋ спорꙋл бꙋнелор ꙟвѫцѫтꙋрй. алцій фѫрѫ а се теме де остенеле ши примеждій, петрек лꙋчиꙋл мѫрій, кѫлѫторескꙋ цѣрй некꙋноскꙋте ꙟпѫртѫшинд претꙋтинденѣ разеле моралꙋлꙋй, але политичирей ши але щиинцелор. Прин асемине мижлоаче ꙟ Еџипет, ꙟ Индіа, ꙟ Америка, кариле одиниоарѫ ера ꙟтꙋнекате де негꙋра варварией, ведем астѫзй пре ачей сѫлбатичй лѫкꙋиторй дꙋмеснициций политичиндꙋсе, ꙟвѫцѫндꙋсе ши сꙋпꙋиндꙋсе дрептелор леџй. Оаре пꙋтем ной привй ла ачесте бꙋне ꙋрмате ꙟнаинтѣ очилор ностри, фѫрѫ а не ꙟтриста кѫ нꙋмай націа ноастрѫ ꙟ чѣ май маре парте есте липситѫ де ачесте ꙟбꙋнѫтѫцирй ши ꙟнапоиатѫ де кѫт тоате неамꙋриле Еꙋропей, ши де кѫт мꙋлте алтеле че лѫкꙋеск пре челе алте пѫрцй але пѫмѫнтꙋлꙋй? Чине нꙋ сѫмте ꙟ цара ноастрѫ липса ашезѫмѫнтꙋрилор прин а кѫрора лꙋкраре, прекꙋм сѫнтем политичеще се не пꙋтем фаче ши моралничеще мѫдꙋлѫрй фолоситоаре але фамилией Еꙋропиене, а кѫріа разѫ де ꙟвѫцѫтꙋрѫ де атѫтѣ вѣкꙋрй се ресфрѫнџе пре оризонꙋл ностръ?

Ꙟн асемине ꙟнапоиере декѫ астѫзй не повѫцꙋим де май налте кꙋџетѫрй, декѫ воим а ꙋрма ꙟ лꙋкрарѣ ноастрѫ парадигмей адꙋкѫтоаре статꙋлꙋй де фолосꙋрй, ши де нꙋме стрѫлꙋчит, ши каре реварсѫ ꙟдестꙋларе асꙋпра фіеще кѫрꙋіе, се кꙋвине кꙋ ꙟдоите пасꙋрй ши силиꙋнице а не порни спре кѫщигаре ꙟ парте а челор ꙟтѫрзиете.

Прекꙋм мѫестріиле ꙟдеплинеск липса вѫртꙋтей омꙋлꙋй, асемине ши ной спре а пꙋтѣ спори ꙟ скопосꙋл ностръ требꙋе а не фолоси де ꙋнелтеле, че спре ачѣста сау кꙋноскꙋт ши се мѫртꙋрисеск а фи челе май нимерите. Дорінца челор че

ALBINA ROMANEASCA

GAZETA POLITICO-LITERARA

INAINTE CUVÊNTARE

Epoca în care trăim poartă semne îneușite și vrednice de mirare!

Dorul învățăturilor nu numaĭ că înfrățește pe locuitoriĭ uneĭ țĕrĭ întru câștigarea acesteĭ moralice, avuțiĭ prin care o nație se face puternică și fericită, ci încă și oameniĭ ne asemănațĭ cu religia, cu limba și cu legile sânt însuflațĭ tot de aceiașĭ simțire lăudată de a pofti unu altuia gradul deplinireĭ moralice al învățătureĭ și al măestrieĭ. In zilele de acum orĭ-care înbunătățire și aflare a vre-uneĭ nației trece în posesia tuturor spre folosul omenireĭ. De asemene cugetărĭ povățuițĭ se vĕd în Europa mulțĭ învățațĭ, carĭ supt umbrirea guvernuluĭ, și cu ajutorul celor avuțĭ, uniĭ lucrează în patria lor pentru sporul bunelor învĕțăturĭ; alțiĭ fără a se teme de ostenele și primejdiĭ, petrec luciul mări, călătoresc țĕrĭ necunoscute înpărtășind pretutindinea razele moraluluĭ, al politicireĭ și ale științelor. Prin asemene mijloace în Egipet, în India, în America, carile odinioară eraŭ întunecate de negura varvarieĭ, vedem astăzĭ pre aceĭ sĕlbaticĭ locuitorĭ dumesnicițĭ politiciându-se, învățându'se și supunându'se dreptelor legĭ. Oare putem noĭ privi la aceste bune urmate înaintea ochilor noștri, fără a ne întrista că numaĭ nația noastră în cea maĭ mare parte este lipsită de aceste înbunătățirĭ și înapoiată de cât toate neamurile Evropeĭ, și de cât multe altele ce locuesc pre cele-l'alte părțĭ ale pămêntuluĭ? Cine nu sîmte în țara noastră lipsa așezămînturilor prin a cărora lucrare, precum suntem politicește, să ne putem face și moralicește mădulărĭ folositoare ale familieĭ Evropene, a căria rază de învĕțătură de atâtea veacurĭ se rĕsfrâng pe orizonul nostru?

In asemene înapoere dacă astă-zĭ ne povățuim de maĭ 'nalte cugetărĭ, dacă voim a urma în lucrarea noastră paradigmeĭ aducătoare statuluĭ de folosurĭ, și de nume strălucit, și care revarsă îndestularea asupra fiește căruia, se cuvine cu îndoite pasurĭ și sirguințe a ne porni spre câștigarea înparte a celor întârziete.

Precum maestriile îndeplinesc lipsa vârtuteĭ omuluĭ, asemene și noĭ spre a putea spori în scoposul nostru trebue a ne folosi de uneltele, ci spre aceasta s'aŭ cunoscut, și se mărturisesc a fi cele maĭ nemerite. Dorința celor ce

DOKIA ŞI TRAIAN
Sub Muntele Pion din Moldova

I

Intre piatră detunată
Ş'al săhaştrului picior,
Vezĭ o stâncă ce-aŭ fost fată
De un mare Domnitor.
Acolo de ră (rea) furtună
E lăcaşul cel cumplit,
Unde vulturul rĕsună
Al sĕŭ cântec amorţit.
Acea Doamnă e Dokie
Zece oĭ, al eĭ popor!
Ea domnează'n vizunie
Preste turme şi păstor.

II

La frumuseţe şi la minte
Nicĭ o junâ-ĭ sămâna,
Vrednică de al eĭ părinte
De Decebal ea era,
Dar când Dacie'aŭ înpilat'o
Fiiul Romeĭ cel mărit,
Pre cel care-ar fi scăpat'o
De-a iubi aŭ giuruit,
Traian vede astă dzînă (zînă),
De şi e învingător
Frumuseţeĭ eĭ se'nchină
Se subgiugă de amor!

III

Impăratu'n zadar cată
Pe Dokia 'nblânzi;
Văzând patria ferecată
Ea să'ndeamnă a fugi.
Prin a codruluĭ potică
Ea ascunde al eĭ traiŭ,
Acea doamnă tinerică
Turma paşte peste plaiŭ.
A eĭ haină aurită
O preface în şaiag,
Tronu-ĭ iarba înverzită
Skiptru-ĭ este un toiag.

IV

Traian vine 'n astă ţară,
Şi a birui de prins
Spre Dokia cea fugară
Acum mâna aŭ întins,
Atuncĭ ea cu graiŭ ferbinte,
„Zamolksis o D-zeu! striga
„Te giur pe al meŭ părinte,
„Astă-zĭ rog nu mĕ lăsa!"
Când întinde a sa mână
Ca s'o strîngă 'n braţ Traian
De al eĭ D-zeŭ scutita dzână
Se preface 'n bolovan.

V

El, petroasa eĭ icoană
Nu'ncetează a iubi,
Pe ea pune-a sa coroană
Nicĭ se poate despărţi.
Acea piatră chiar vioae,
De-aburĭ copere-al eĭ sin,
Din al eĭ plîns naşte ploae,
Tunet din al eĭ suspin!
O ursită o priveghează,
Şi Dokia deseorĭ,
Preste nourĭ luminează
Ca o stea pentru păstorĭ.

Epitaful luĭ George Asaki scris de el însuşi

Epitaful meu
Aice zace corpul acelui carele în viaţa
purta numele de Gheorgi Asaky,
Ear după anĭ recăzind în pulbere
Sufletul cel învia se întorsa în sinul
Celuia ce l'a fost urdit şi caruia tot
deaua se închina prin pazirea virtuţeĭ

Poezii Populare
Balade, cântece bătrâneşti adunate de, D. V. Alexandri

Partea I tipărită la Buciumul Român, cântecile populare a Românilor, ce de câţĭ-va anĭ, în deosebite foĭ periodice rĕspândite, s'aŭ fost publicat, aŭ eşit acum la lumină în un tom adunate.

Aceste cântece resunând ca un eco a timpurilor vechĭ, daŭ observatoruluĭ materie de a putea judeca despre viaţa şi dregerile poporale a strămoşilor, în cât' şi în privirea poetică vor contribui la istoria literatureĭ, precum asemenea colecţiĭ o aŭ luminat, şi în alte limbĭ. Incă la 1822, în epoca emigraţieĭ, călătorind prin provinciile de Românĭ locuite, eŭ am fost întreprins pentru a semene scop a aduna a lor cântece, ear la 1823 când petreceam la Wiena, mult onorabilul D. Buc. Stefanovicĭ, renumitul literator Sârbesc şi al meŭ amic, carile călătorise mulţĭ anĭ prin provinciile Sud-Slavice spre adunarea cântecilor Sêrbeştĭ, ce apoĭ la 1823 le aŭ tipărit, în 3 tomurĭ la Lipsca cu cheltuiala Prinţuluĭ Miloşiŭ, aŭ fost adăogit colecţia mea, dându-mĭ 30 coale manuscrise cântece româneştĭ, care cu ocazia călătoriilor sale, le aŭ fost adunat în Transilvania, în Banatŭ, şi Ţara Românească, şi între care se aflaŭ compunerĭ foarte interesante.

Dar colecţia cu multe ale mele le-aŭ mistuit în Iaşĭ focul anuluĭ 1827; în cât acele cânturĭ rĕmaseră iar numaĭ în gura poporuluĭ ca melodia patetică în fluerul păstorilor; iar adunarea lor în sarcina literaţilor maĭ ferice de a le asigura de urgia timpuluĭ şi a evenimentelor. Drept aceea, atât în privirea poetică cât şi a respectuluĭ ce D. Alexandri aŭ vederat pentru compunerile vechĭ îĭ sântem datorĭ cu recunoştinţă, şi dorim ca pre lângă a sale îndeletnicirĭ literare, să deplinească şi această începută căcĭ repetăm cu Ovidie: Et pius est patrie facta referre labor." „Cuvioasa osteneală este a reproduce faptele Patrieĭ."

Gazeta Moldoveĭ, Nr. 20, 1852.

G. Assaky

Deschiderea şcoaleĭ de arte

Duminecă 22 Iuniu, anul 1841, cu ocazia sfiinţireĭ şi deschidereĭ şcoaleĭ de arte şi meseriĭ din Iaşĭ, Gheorghe Asaki a rostit următoarea cuvîntare:

Serbarea de astă-zĭ este pentru fie-care compatriot o zi plină de mângâiere, vĕzênd la acest prilej nouă mărturisire a îngrijireĭ ce are ocîrmuirea pentru binele obştesc.

„Spre îndeplinirea organizaţieĭ ramuluĭ de învĕţătură, şi potrivit cu rostirea aşezămêntuluĭ, rĕmânea a se urzi o şcoală în care fii orăşenilor să primească a lor creştere industrioasă, atât spre a îndestula trebuinţele publiculuĭ prin fabricarea obiectelor cerute, cât şi spre a informa un clas de oamenĭ sirguitorĭ şi ghibacĭ şi prin aceste însuşimĭ a întemee a lor stare, buna petrecere şi spre a revĕrsa asupra poliţiilor îndemînarea şi înavuţirea.

„Pentru asemine scop Pre Î. Domn, doritor a tuturor bunelor instituturĭ, aŭ încuviinţat propunerea Cinst. Epitropiĭ de a se înfiinţa o şcoală de arte şi meşteşugurĭ.

Anul nu s'aŭ încheet încă de când această adunare aŭ fost făţă la punerea pietreĭ de temelia zidireĭ acesteĭ şcoale, şi iată că astă-zĭ a venit norocire a serba a eĭ sfinţire şi deşchidere. Ateliele sunt înzestrate cu alese unelte, instrumente şi material, iar maestri ghibacĭ, aduşĭ din ţĕrĭ strĕine, primesc pe fii orăşenilor spre a'ĭ împărtăşi cu ştiinţa meşteşuguluĭ lor.

„Sirguinţa şi nemerirea cu care până acuma s'aŭ adus în împlinire dispoziţiile Cinst. Epitropiĭ de direcţia acesteĭ şcoale, închijesluesc publiculuĭ o viitorime mănoasă de priincioase rezultaturĭ, în cât folosindu-se tinerimea de acest aşezămênt bine-făcĕtor, atât părinţiĭ cât şi noĭ toţĭ să înălţăm rugĭ către pre puternicul Dumnezeŭ pentru cântarea şi fericirea Prea Î. nostru Domn şi a Cinst. Epitropiĭ.

La introducerea limbei nationale
IN
publica învĕţătură în Moldavia
La 1828

I

Cele negurĭ ce 's în rîpă Aheronuluĭ născute
A lor aripĭ întinsesă prest'al Dacieĭ câmpie,
Iar fantomĭ a nopţeĭ oarbe, prin un somn de trîndăvie
Ţine-aŭ mult timp îngânată a Românilor vârtute.

II

Musele 'n nemercie spăimântate umblaŭ şi mute
Neputând a Patrieĭ limbă din uitare să învie
Şi păstorul numaĭ singur cu întristata armonie,
Românesc cântec sunat-aŭ pre cimpoĭ şi alăute.

III

Incă Pronia 'ndurată aŭ sfărmat fatale fere,
Ş'a dorituluĭ Luceafĕr ne rĕsare acum scânteea
Ce pre soarele mineşte de la depărtate sfere

IV

Aşteptând Româniĭ ziua când vĕzură faza 'ntreea
Inălţând spre ceriul ochĭĭ c'un suspin de mângâere!
A'nviereĭ noastre, zis'aŭ, ziua 'ntâiŭ va fi aceea!

Gheorghe Asaki.

PENTRU ZIUA ANIVERSALA
a deschidereĭ
Teatrului National
în Iaşĭ la 1817

Către Prinţul G... şi D-na E. Ş...
Cariĭ aŭ conlucrat la acea întâie Reprezentaţie

1850

In un timp de ovelire, pe când limba cea Română.
Din palaturĭ interită, se vorbea numaĭ la stînă,
Nobilĭ, voĭ, de neam şi cuget, sfărămînd a sale fere
Aţĭ vorbit întâiŭ c'aceia ce ne daŭ pâne şi miere,

Şi'n Idilŭ acest vĕdit'aţĭ c'alor inimi nu sunt mute
La respect, la cunoştinţă, la amor şi la virtute.
Pârga sceneĭ naţionale cu drept vouĕ se cuvine;
Amintire sĕ vĕ fie a juneţilor senine.
Picătură, de şi mică, ce pe o stâncă picurează,
Face rîuluĭ o cale care după ea urmează.

SONETU
Dedicat D-luĭ George Asaky

A mea liră descordată şi lipsită d'armonie
N'ar putea în vecĭ să treacă al tĕŭ nume 'n viitor,
Dacă geniul tĕŭ falnic plin de nobilă mândrie
N'ar fi spus la lumea 'ntreagă că tu eştĭ nemuritor.

Lucrul è a ta diviză, *şi c'o rară bărbăţie*
Aĭ lucrat şi lucrezĭ încă prin sîlinţă şi amor;
Aprinzênd în a ta ţară a ştiinţelor făclie,
La altarul de lumină adunat'aĭ un popor.

Când vor trece aste timpurĭ după lungă depărtare,
Şi pe lumea de acuma va veni trista uitare
S'o cuprindă în sînul seŭ;

Veritatea suverană împlinind a eĭ chemare,
Te va duce de-a-dreptul la al glorieĭ altare,
Resplătindu'ţĭ lucrul tĕŭ.

V. Gheorghian.

демꙋлт пофтѣскꙋ ꙟфїинцарѣ ꙋнꙋй мижлок ꙟлеснитор прин кареле сꙟ поатꙟ нацїа ноастрꙟ кꙋноаще ꙟ бꙋнꙟтꙟцириле ши ꙟнаинтириле минцей оменещй, пре кꙋм ши кꙋрсꙋл ꙟтꙟмплꙟрилор лꙋмей де кареле тот омꙋл атꙟрнꙟ, астꙟзй сꙟ плинеще прин пꙋбликацїа ачестей Газете, че сꙋпт прѣ пꙋтерника павꙟза а Ꙟмпꙟрꙟцией Россией сaꙋ привилигїат, ши прин аꙋтoрꙋл Бвгенистилор Компатрїоцй саꙋ ꙟфїинцат. Нꙋмеле бине воиторилор пренꙋмеранцй пꙟстрате ꙟ филеле ачесте вор фи кꙋноскꙋте ꙟ Бвропа ши ꙟ тоатꙟ лꙋмѣ политичитꙟ ши трꙟитоаре ꙟ Історїа Нацїей, ꙗрꙟ непоцїй ноштри, карїй деплин вор гꙋста родꙋл ачестей бꙋнꙟтꙟцй, вор бине кꙋвꙟнта лꙟꙋдатꙋл лор нꙋме.

Албина Ромꙟнѣскꙟ астꙟзй ꙟтꙟю веде лꙋмина зилей ши тинерелеле сале арипй ле чѣркꙟ ꙟ остенитоарѣ са кꙟлꙟторїе, мїй ши мїй де флорй кꙋ фелꙋрите вꙟпселе ши мирезме ꙟподобеск кꙟмпꙋл, пре кареле Ба ва сꙟ збоаре, ꙟнсꙟ нꙋмай ачеле флорй ꙟй вор фи плꙟкꙋте каре адꙋк манꙟ ши виндекаре, де ꙟнсаши ей блꙟндꙟ фире повꙟцꙋитꙟ се ва ферй де челе че сꙋпт амꙟџитоаре фрꙋмꙋсеце аскꙋнд фармꙟк ши венин ꙟ синꙋл лор.

Асемине ши Редакцїа Газетей нꙋ се ва абате дела ачеле че привеск кꙟтрꙟ ꙟбꙋнꙟтꙟцирѣ инимей ши аминцей, догмиле Сфинтей ноастре Религїей ородоксе, севас кꙟтрꙟ Окꙟрмꙋирѣ ши Леџиле Цꙟрїй ѡ вор повꙟцꙋи ꙟтрꙋ аса лꙋкраре, ꙟщїинцꙟрй адевꙟрате, пре кꙟт вор аџꙋнџе ла кꙋнощинца са, ши ꙟвꙟцꙟтꙋрй фолоситоаре вор кꙋпринде филеле сале. Фїинд ꙟнсꙟ кꙟ тот лꙋкрꙋл ла ꙟчепꙋтꙋл сꙟꙋ нꙋ поате авѣ деплинꙟтатѣ каре се кꙟщигꙟ нꙋмай прин ѡ ꙟделꙋнгатꙟ праксис, дрепт ачѣста ши бине воиторюл четиторю ва ꙟгꙟдꙋи ла неаџꙋнсꙋриле че поате ꙟтимпина ꙟ ачѣстꙟ Газетꙟ, ши спре а ей ꙟтокмире Редакцїа пꙋрꙋрѣ ва прїими кꙋ кꙋнощинцꙟ ꙟцелептеле ꙟдрептꙟрй атꙟт але челор дин лꙟꙋнтрꙋл Цꙟрей, кꙟт ши ачелор стреинй, че прин кипꙋриле кꙋвїинчоасе ле вор ꙟмпꙟртꙟши Редакцїей.

de mult poftesc înfiinţarea unuĭ mijloc înlesnitoriu prin carile să poată naţia noastră cunoasce înbunătăţiriile şi înaintirile minteĭ omeneştĭ, precum şi cursul întâmplărilor lumeĭ de carele tot omul atârnă astăzĭ se plineşte prin publicaţia acesteĭ gazete, ce supt prea puternica pavăză a Impĕrăţii Rusieĭ saŭ priviligiat, şi prin ajutorul Evgeniştilor compatrioţĭ saŭ înfiinţat. Numele bine-voitorilor prenumeranţĭ păstrate în filele aceste vor fi cunoscute în Evropa şi în toată lumea politicită şi trăitoare în istoria naţieĭ; iară nepoţiĭ noştri, care deplin vor gusta rodul acesteĭ bunătăţi, vor bine cuvênta lăudatul lor nume.

Albina Românească astă-zi întâiŭ vede lumina zileĭ şi tinerelele sale aripĭ le ceareă în ostenitoarea sa călătorie, miĭ şi miĭ de florĭ cu felurite văpsele şi mirezme înpodobesc câmpul, pre carele ea va să sboare, însă numaĭ acele florĭ 'ĭ vor fi plăcute care aduc mană şi vindecare, de însa-şi eĭ blândă fire povăţuită se va feri de cele ce supt amăgitoare frumuseţe ascund farmăc şi venin în sânul lor.

Asemene şi Redacţia Gazeteĭ nu se va abate de la acele ce privesc către înbunătăţirea inimeĭ, şi a minţeĭ, dogmile sfinteĭ noastre religiĭ ortodocse, sevas cătră o cârmuire şi legile ţĕri o vor păvăţui intru a sa lucrare înştiinţărĭ adevĕrate, pre cât vor ajunge la cunosciinţa sa, şi învĕţăturĭ folositoare vor cuprinde filele sale.

Fiind însă că tot lucrul la începutul sĕŭ nu poate avea îndeplinătatea care se câştigă numaĭ prin o delungată pracsis, drept aceasta şi bine voitoriul cititor va îngădui la neajunsurile ce poate întâmpina în această gazetă, şi spre a eĭ întocmire Redacţia pururea va primi cu cunoştinţă înţeleptele îndreptărĭ atât ale acelor din lăuntrul Ţăreĭ cât şi acelor străinĭ, ce prin chipurile cuviincioase le vor împărtăşi Redacţieĭ,

Нꙋмеле бине воиторилор пренꙋмеранцй дин карїй ѡсамꙟ аꙋ даши осꙟбит аџꙋторїꙋ
Ешїй

Прѣсфинцитꙋл Митрополит а тоатꙟ Молдавїа Кирїѡ Кирїѡ Венїамин Костаке.
Прѣсфинцитꙋл Архїепископ Варлаам Сардїон.
Прѣкꙋвиосꙋл Архимандрит Ісаїа Соколѣнꙋл.
Прѣкꙋвїосꙋл Архимандрит Софронїе.
Прѣкꙋвїосꙋл Архимандрит ши Ігꙋмен Сфинт: Монастирй трей Іерархй Кир Серафим.
Прѣкꙋвїосꙋл Архимандрит ши Егꙋмен Сфинтꙋлꙋй Ілїе дин Ешй Кир Данїил.
Сфинцїиса Пꙟринтеле Архїдїакон Сфинт. Митрополїй Кир Венїамин Росет.

А

Д Спат:	Василе	Александри
Д Коме:		Адамаке

Б

Д Сард:	Андронаке	Балтаг
Д Лого:	Ѳеодор	Балш
Д Хатм:	Костаке	Балш
Д Ворн:	Лꙋпꙋл	Балш
Д Пост:	Ѳеодор	Балш
Д Ага:	Алекꙋл	Балш
Д Коме:	Тома	Бантош
Д Полк:	Полицмаистр	Бароци
Д Хат:	Настасаке	Башотꙟ
Д Спа:	Андрей	Башотꙟ
Д Спа:	Василе	Белдиман
Д	Некꙋлай	Бибере
Д Спа:	Радꙋкан	Ботез
Д Ком:	Димитраке	Бранꙋ
Д Пот:	Касандра	Бꙋкшенꙗска
Д: Ком:	Костаке.	Бꙋргеле.
Д: Ага	Матей.	Бꙋхꙋш.

В

Д:	Іѡан	Василїꙋ.
Д: Ага	Михай	Веиса.
Д: Пах	Костин	Веиса.
Д:	Домнꙋл	Винклер
Д:	Іѡан	Врабїе.

Г

Д: Кꙟмꙟр	Димитр:	Гане.
Д: Вис:	Димитрїе	Гика.
Д: Хат:	Алекꙋл	Гика.

Numele bine voitorilor prenumeranţi din carii o samă aŭ dat şi osăbit ajutoriŭ

EŞII,

Prea sfinţitul Mitropolit a toată Moldavia Kirio Kirio Veniamin Kostache.
Prea sfinţitul Arhiepiscop Varlam Sardion.
Prea cuviosul Arhimandrit Isaia Socoleanul.
Prea cuviosul Arhimandrit Sofronie.
Prea cuviosul Arhimandrit şi Igumen sfinteĭ Monastirĭ Treĭ Ierarhi, Kir Serafim.
Prea cuviosul Arhimandrit şi Egumen sfântuluĭ Ilie din Iaşĭ Kir Daniil.
Sfinţie-Sa părintele Arhidiacon sfinteĭ Mitropoliĭ, Kir Veniamin Roset.

A

D. Spatar	Vasile Alexandri
„ Comis	Adamache

B

D. Sardar	Andronache Baltag
„ Logofat	Teodor Balş
„ Hatman	Kostache Balş
„ Vornic	Lupul Balş
D. Postelnic	Teodor Balş
D. Aga	Alecul Balş
„ Comis	Toma Bantoş
„ Polcovnic	Poliţmaistru Baroţi
„ Hatman	Nastasache Başotă
„ Spatar	Andreĭ Başotă
„ Spatar	Vasile Beldiman
„	Neculaĭ Bibere
„ Spatar	Răducan Boter
„ Komis	Dimitrache Branu
D-na Pot.	Kasandra Bucşeneasca
D. Comis	Costache Burghele
„ Aga	Mateĭ Buhuş

V

D.	Ioan Vasiliu
„ Aga	Mihaĭ Veisa
„ Paharnic	Kostin Veisa
„	Vincler
„	Ioan Vrabie.

G

D. Căminar	Dimitrie Gane
„ Vistiernic	Dimitrie Ghica
„ Hatman	Alecul Ghica

O aventură în codrul Herţeĭ

De demult, pe când codrul Herţeĭ învrednicea acest nume prin desimea copacilor aşoşĭ şi neîndemânarea potecilor ce 'l petrecea, acest codru era locuit de lupĭ şi căprioare, iar îndată ce primăvara îl îmbrăcă cu frunze şi cu florĭ, el se făcea adăpost a hoţilor călătorĭ cu sfială cuteza a 'l petrece fără o pază înarmată care alcătuită pe atuncĭ de străinĭ mercenarĭ, sub nume de potiră nu rare orĭ se înţelegea cu hoţiĭ, şi bietul călător maĭ ales de era avut, să despoia, să stâlcea saŭ se şi ucidea De astă soartă maĭ adese-orĭ se lovea boţiĭ jidanĭ neguţătorĭ carĭ se ducea la Lipsca, căcĭ boeriĭ nu călătorea atuncĭ prin Europa cel mult până la Cernăuţĭ. Asĕmenea nicĭ străiniĭ nu vinea în ţară, doară numaĭ în epoca a vre-unuĭ rĕzboĭ, totuşĭ de când în când se hazardoia câte un sumeţ călător spre a cerceta această parte, şi când ajungea pe la Eşĭ saŭ până la Galaţĭ ziceaŭ că aŭ fost în ţara turcească. Numaĭ curierilor streinĭ era a trece teferĭ de năvălirea hoţilor, carĭ le respecta de frică spânzurătoarea.

S'aŭ întâmplat decĭ atuncea unuĭ curier, de naţie ungur, a călători prin codrul Herţeĭ. Era într'o frumoasă zi de toamnă, către seară când aŭ trecut de peste cordon, drumul era pustiŭ şi curierul se grăbea a trece codrul încă înaintea nopţeĭ, când de o dată, saŭ oprit de o trăsură răsturnată în mijlocul drumuluĭ, caiĭ de postă păştea ascunşĭ printre tufanĭ. O singură fiinţă omenească ce sĕ vedea, era un tînĕr pe carele curierul nostru l'a cunoscut de neamţ ca de 25 anĭ, de stat de mijloc, puternic, bălan, cu ochiĭ albaştrĭ. Curierul l'a găsit scăpărând cu cremene foc de pe şina roţiĭ ca să 'şĭ aprinză pipa. Inţelegând că călĕtorul era neamţ, a căruia limbă cunoştea bine l'a intrebat Ungurul de pricina nenorocireĭ sale, dar acesta fără mirare, prin sămne aŭ arătat osia cea dinainte care zăcea ruptă după trăsură.

„Apoĭ unde este postilionul", îl întrebă curierul ?—saŭ dus călare pân'la ospătărie, care zice că este apropiată, spre a aduce ajutor, a raspuns tînărul. Oare întârzierea ?

Inturnarea sa atârnă, precum se vede de la evalitatea cinuluĭ căcĭ flăcăul ar fi trebuiţ de un ceas să se întoarne.

Apoĭ mĕ mir, a zis, curierul, cum nu aĭ încălecat pe alt cal să mergĭ după el ?

Am cercetat, dar nu mi s'aŭ nemerit

Cum, iaŭ zis curierul, vita nu lasă să o încalecĭ ?

De încălecat nu a fost prea greŭ, dar de a rĕmân~a călare era cu neputinţă, căcĭ de câte orĭ îĭ propuneam să schimbe a eĭ păşune cu drumul, ridica picioarele dinapoĭ şi mă arunca peste urechile eĭ cu aşa uşurinţă ca cum aşĭ fi fost o pereche de desagĭ. Apoĭ ce aĭ în gând să facĭ ?

Ce să fac ? a zis tinĕrul, ce alta, de cât să petrec aicea noaptea, cu toată primejdia a fi mâncat de urşĭ saŭ de lupĭ, care aceasta se va vedea mâne.

Doară nu va fi aşa, maĭ este şi alt mijloc, zisaŭ curierul. Apoĭ ce alt mijloc ?

A să sui in căruţa mea, căcĭ cu neputinţă te-aş lasa aicĭ în asemenea stare

Eŭ vĕd zise tinĕrul, că aĭ o inimă maĭ simţitoare de cât un om cu familie, carele cu vr'o două ceasurĭ maĭ 'nainte aŭ trecut pe aicĭ; acesta cu 4 caĭ bunĭ şi îndemânatic aŭ stătut lângă mine, a întrebat cu amĕnuntul de toate împrejurările întâmplăreĭ mele, şi neputând a mĕ primi în trăsură fără a o îngreuia cu vr'o două cântare, m'aŭ lăsat cu mângâerea ştiind, din cercare că întâmplându-se lupiĭ îĭ vor mânca maĭ bine caiĭ de cât pe mine Fiind că se apropie seara apoĭ curierul a ajutat tinĕruluĭ a transporta bagajul din a luĭ trăsură în căruţa de poştă, şi aşăzîndu'l lângă sine, saŭ pornit împreună cât se putea maĭ iute Din vorba care pe drum s'a născut între aceştĭ douĭ călătorĭ, s'a arătat că tinĕrul era un spiţer chemat la Ieşĭ spre a coprinde un post de provizor la singura spiţărie aflătoare atuncĭ în Capitala ţĕreĭ pe când oameniĭ era mult maĭ sănĕtoşĭ

In mijlocul întunericuluĭ ce începuse foarte a se îndesi drumeţiĭ, fără nicĭ o primejdie, aŭ trecut codrul şi aŭ ajuns la o ospătărie (ratuşu) ce era la marginea sa. Aceasta deşi de piatră zidită, era pe jumĕtate năruită şi semăna maĭ mult o ruină de cât o casă de oaspe.

Drumeţiĭ bucuroşĭ şi de acest adăpost aŭ intrat în casa cea de frunte, în care tot o dată se vindea şi băutură, se făcea bucate şi era culcuşul jădanuluĭ orândariu a familieĭ şi a găinilor sale acăţate pe poclitul crivatuluĭ sĕŭ.

Intrând în această artă cel întâiŭ lucru ce saŭ înfăţoşat ochiĭ spiţeruluĭ, era mult aşteptatul postilion carilor şedea pre lângă un ulcior de vin pe jumătate deşertat Vĕzĕnd pe acela cel pusese în primejdie a fi de lunĭ deşertat, izbucnirea mânieĭ spiţeruluĭ nu iar fi mărginit numaĭ în înjurărĭ, deacă postelionu, apucĕnd ulciorul, nu s'ar fi tras în pripă prin altă uşă, urmat fiind de un milion de dracĭ nemţeştĭ ce iaŭ trimes spiţerul pe capul sĕŭ.

Ospătarul îmblânzind urgia, prin adâncĭ complimente, şi prin titlurĭ de măria ta, aŭ dus pe călătorĭ într'o cămară depărtată în primja căriia să afla încă una asemene cuprinsă de'un călător, posesor de moşie, carele maĭ timpuriŭ trăsese acolo împreună cu o femee tinerică. De şi avea grabă a trece înainte, totuşĭ spre a lua mĕsurĭ pentru noul sĕŭ companion, curierul aŭ hotărât a întârzia oare ce până se vor răsufla caiĭ şi'aŭ cerut de gustat.

Cina frugală (măsurată) saŭ însoţit cu o cupă de vin vechiŭ de Odobeştĭ, carele mângâind pe călătorĭ de supĕrarea ce avusoră făcu peste puţin prietenĭ vechĭ şi vorbăreţĭ. Ţările, crimele, femeile şi politica saŭ tractacu deopotrivă uşurătate. Imbelşugarea acestor materiĭ aŭ cerut şi adăogirea încă uneĭ cupe de vin

Infocatul Ungur dişertând cupa în pahare, aŭ închinat un toast patriotic şi l'aŭ apropiat de buzele sale, de asemenea făcu şi spiţerul până la un palmac de a sa gură când de o dată repede'l puseră pe masă şi cu altă mână asvârli jos paharul curieruluĭ „Ce'ţĭ este Domnule ?" l'aŭ întrebat acesta, sărind ca un sentiment amestecat de mânie şi de mirare ? Nimica, rĕspunseră spiţerul cu un ton liniştit, nimic, numaĭ că în acest vin să află oare-ce care nu creşte la Odobeştĭ Cu alte cuvinte vinul este otrăvit, şi încă aşa că un pahar de această băutură ne-ar trimete pe o cale la care noĭ încă nu am gândit, nicĭ doamne iartă-mĕ, ne-am pregătit ! — „Frate, aŭ zis curierul, pardon, dacă în a mea pornire, nu te-am fost înţăles. — Imprejurarea te iartă, aŭ rĕspuns spiţerul, dar eŭ nu aveam nicĭ un minut de pierdut cu ţeremoniĭ. Oare eştĭ încredinţat de cele ce zicĭ ? Deplin aŭ rĕspuns cela-l'alt, otrava este aşa, că o singură picatură aşĭ descoperio în o vadră de vin. Apoĭ care poate fi cuvântul a ni otrăvi bĕutura ? Cuvântul mi greŭ de înţeles .. uciderea Călătorind spre a veni în această ţară, persoane vrednice maŭ încredinat, că boţiĭ înspăimântaţĭ de spânzurătorile care aŭ început aĭ cam rări, saŭ ajuns cu ospătariĭ de prin codrurĭ şi aŭ apucat sistema a otrăvi pe calătorĭ spre aĭ putea despoia. Fisionomia cea iscariotică a orândariuluĭ nu mi-aŭ plăcut din capul loculu', încep a mĕ îndoi de urmarea postilionuluĭ meŭ, şi acuma vĕd că răsturnarea trăsureĭ mele, care meaŭ consticit sfărâmarea şipurilor şi a retoartelor farmatentice (de spiţerie) nu era din întâmplare, ci în adins spre a mĕ da nu în gura lupilor şi a urşilor ci în mâna bandeĭ de lotrĭ a căror gazda nesimţit este ospatarul nostru.

Cu toate aceste să chemăm încoace pe postilion sub vre un alt pretecst (cuvînt de pildă a călătorieĭ de mâne, poate că prin oare-care dibăce întrebarĭ ne vom putea încredinţa de prepusul sĕŭ de neadevĕru, sĕŭ. Cu toate aceste să nu'arătam nimăruĭ spaima noastră, de aceea strânge hârburile paharuluĭ le arunca în cenuşe, şi eŭ voiŭ chema postilionul.

„Dară chemarea acestuĭ postilion aŭ fost-zadarnică, că el sub cuvînt să'şĭ aducă caiĭ ramaşĭ lângă trasura acea stricată, încălecasă şi perise din ospătărie Prin aceasta saŭ întărit prepusurile cele rele, să vedere ca postilionul aŭ mers în codru, să înştinţeze pe aĭ sĕĭ camarazĭ de a da busta asupra călătorilor.Dar aceştia după oare-care tăcere, căutând unul la altul cu faţa speriată.

Oare ce să facem? întrebat'aŭ spiţerul ? Nimica alta, a respuns Ungurul, de cât a ne ajuta unu pe altul." De şi spiţerul era acela cel întâĭ dăduse larma despre primejdie, totuş, arăta o cumpănire şi curaj neobicĭnuit „Bine ar fi' zise, să împărtăşim această împrejurare şi drumeţuluĭ carile s'a aşezat în cămara de piste tindă. De şi după cum am putut judeca pe din afară nu putem astepta de la dĕnsul mult ajutoriŭ, în minutul primejdieĭ totuşĭ se cuvine a'l înştiinţa de o împrejurare căreia şi el este, supus 'mpreună cu noĭ curierul s'a însărcinat cu această solie, întrând în cămară aŭ vĕzut un om milian al căruĭ cap să înălbea de fulgiĭ bĕtrĕneţelor, dar faţa'ĭ strĕlucea încă de voe-bună.

La cel-l'alt capăt al uneĭ mesuţe coprinsă de oare-care merinde, şedea o tĕnără femee ca de 19 anĭ din a căruia faţă să putea înţelege că era fiica bătrânuluĭ. Puţinĭ oamenĭ, pe când ospetează, sufăr a fi vizitaţĭ, de aceea şi poseşorul aŭ arătăt la această vizită, un aer de neplăcere, care însă apoĭ adresă cu o închinăciune de cap făcând tot o dată cu mâna semn ca să şază oaspele sĕŭ.

Kurierul nu au făcut multe complimente, ce fără înconjurare, iaŭ descopsrit pricina vinuluĭ. „Eŭ sunt foarte îndatorit, Demnule, aŭ zis bătrânul, însă eŭ nu beau nicĭ o dată vin, şi fiica mea încă nu l'aŭ gustat aŭ adaus a zice : „In sănătatea D-le Domnule !" Insă după ce curierul iaŭ împărtăşit prepusul că otrăvirea vinuluĭ nu este din întĕmplare, ci cu scop a'ĭ omori şi aĭ prăda, atuncea teasul nu de tot deşerte, iaŭ căzut din mână pe masă, şi maĭ mult mânios de cât înspăimântat, aŭ zis : „Afurisitul Codrul Herţeĭ şi acela ce m'aŭ nevoit a trece prin el, dar vrând Dumnezeŭ să scap astă-dată, apoĭ daŭ toată voia să mĕ pradă şi să mĕ facă bucăţĭ de voiŭ maĭ călca prin astă măcelărie ! Nevoia de a ajunge la Eşĭ, să vĕd eŭ că S-tu Dumitru m'aŭ îndemnat a mĕ grăbi pe drumul codruluĭ, unde rĕsturnându se trăsura am fost nevoit a întârzia o jumĕtate de zi până ce am adus'o în stare de a putea trage până aicĭ Badeaua, vĕd că voiŭ perde dar apoi tot una este de mĕ vor ucide în astă noapte !

„Cu toate acestea, aŭ adaus bătrânul, şi nu vor tăbui aşa de uşor"

Pe lângă dragostea către viaţă şi simplicitatea deprinderilor aceluĭ timp, posesorul nostru păstra încă o bună porţie de curagiul Moldovenilor celor vechĭ, de acesta însufleţit fiind, aŭ sărit în picioare şi repezindu-se la aşternutul sĕŭ aŭ scos de sub căpătâiŭ o pereche de pistoale, zicând : „De maĭ pot încă tuna bătrîniĭ meĭ, apoĭ, pe lângă aurul nostru, vor căpăta hoţiĭ şi 50 dramurĭ de plumb".

După o scurtă sfătuire s'aŭ hotărît ca amĕndoĭ călătoriĭ să mute a lor cvartiră în camera boeruluĭ, spre a înncentrui la un loc toată a lor putere.

Inturnându-se curierul ca să împărtăşască rezultatul conferenţiĭ aŭ găsit că spiţerul a văcsat tot vinul în cenuşe, spra a depărta prepusul că ar fi înţeles urzirea complotuluĭ, şi spre a face a crede că vinul s'a băut. Până a nu se duce la posesorul călătorieĭ 'şi-aŭ pus în buzûnar pistoalele şi aŭ chemat pe orândariu ca să le maĭ educă o cupă de vin, însă în camera posesoruluĭ, zicând că le este vechiŭ prietin, cu care ar voi să pĕtreacă un ceas voios. Incă abia aŭ intrat în cvartira cea nouă şi aŭ încuiat uşa, când de o dată s'aŭ auzit tropotul multor picioare care de la cel-l'alt capĕt al ospătărieĭ se apropia către a lor locuinţă.

După ce aŭ încetat vuetul, spiţerul aŭ căutat prin borta încuetoriĭ, şi aŭ vĕzut o ceată de oamenĭ sĕlbaticĭ adunaţĭ pe lângă vatra foculuĭ fórte coprins in vorbe secrete, şi în mijlocul lor, spre a luĭ spaimă, aŭ zărit şi pe postilionu trăsureĭ eeĭ stricate care împrejurare maĭ mult a sporit a luĭ frică.

Incheerea aventureĭ în codrul Herţeĭ

Nevrĕnd a spori înspăimântarea tinereĭ fete care şedea în ungherul cămăreĭ, spiţerul n'aŭ zis nimica ci aŭ făcut numaĭ un semn companionuluĭ sĕŭ Acesta se sculă, observă de asemenea prin crăpătura uşeĭ, şi se aşază iar la locul luĭ. Posesorul şi fica sa din fisonomia iscoditorilor, şi din aceste operaţiĭ aŭ înţeles că lucrurile nu stă prea bine. După acesta aŭ urmat e tăcere de câte-va minute şi toţĭ cerceta cu o căutătură unul pre altul. Bătrânul nu arăta altă turburare, de cât preumblând ochiul de la uşă la a sa fiicăĭ care prin strângerea buzelor şi schimbarea vepseleĭ feţeĭ sale, vedea acĭ spaimă şi îngrijire de a o ascunde, înaintea părintea părinteluĭ eĭ, dar faţa celor doĭ tăuarĭ chiar modelul linişteĭ ce haractirează pe ceĭ îndrăsneţĭ în minutul primejdieĭ, gătiţĭ a vinde cu mare preţ a lor viaţă. Vorba diua fără împrejurul vetreĭ urma aşa de mulcum în cât nu era de înţeles de nu s'ar fi deschis uşa drept aceea gernizonul din lăuntru cerea prin oare care vorbe a defacta ideea criticeĭ poziţiĭ Pe când părintele începu cu a sa fiică a vorbi cu încetul, tineriĭ pe ascuns a cercetat a lor pisroale şi că cum ar voi să vază forma armelor posesornluĭ, curierul le-a luat de pe masă, întorcând spatele către el, aŭ tras cocoşul şi zîmbind aŭ arătat companionuluĭ că în tigăiţă nu se afla iarbă.

După ce aŭ dres acéstă lipsă aŭ pús pistoalele iar la loc.

Noaptea care a urmat după o zi foarte călduroasă de toamnă, ce dese-orĭ este în Moldova, timpul cel maĭ priincios, saŭ prefăcut chiar în noapte de vară, pe când furtunele şi vânturile rezboesc prin atmosferă. Tunetul ce se auzi de departe aŭ venit peste creştetul călĕtorilor, o lovitură urmă după alta, ploaia cădea peste acoperământ, cu aşa repejune că fieşĭ-care picătură samĕnă un glonte. Insă nu era de lipsă de aceste noă înspăimântărĭ pentru a maĭ sporĭ primejdia poziţieĭ călĕtorilor. O cumplită detunare aŭ dat a cunoaşte oborîrea unuĭ bĕtrân copaciŭ a codruluĭ. Aceasta era culmea furiilor fortuneĭ; tunetul se depărta până ce în urmă aŭ încetat cu totul ploaia, şi cerul s'a coprins iar de întunericul cel nestrĕbătut. Dar nu mult aŭ urmat această tăcere, de pe drum se auzea tropătul unuĭ cal ce venea în fuga mare, starea luĭ la poartă aŭ vestit venirea cuĭ-va, poarta s'a deschis şi din călcătura ciboatelor potcovite s'a lovit, ca noŭ venit s'a apropiat de vatră şi vorbea celor adunaţĭ cu oare-care autoritate, dar cu neputinţă era de a înţelege coprinderea vorbeĭ lor, căcĭ Ungurul nu cunoştea deplin vorba ţĕreĭ, spiţerul nicĭ cum, bĕtrânul, de şi era aproape de uşă, nu prea auzea, iar biata fată tremura ghemuită în ungher pre carele ar fi dorit a'l maĭ depărta cu vr'o poştă de loc ! Să părea că adunarea de prin prejurul vetreĭ ar fi aşteptat numaĭ venirea călăreţuluĭ ca să păşească la lucru, şi ceĭ din casă n'avea despre aceasta nicĭ o îndoială, căcĭ pasul tuturor se îndreptase către a lor cămară înaintea căruia stând, noŭ venitul a cerut cu ton nerăbdător a i se deschide uşa. Ca o mĕsură feritoare uşa era pe din lăuntru închisă cu un zăvor, şi înaintea eĭ se pusese masa, scaunile, laviţa şi câte pojijĭ saŭ maĭ găsit în cămară, făcĕnd din acestea un fel de baterie de după care să se poată apăra cu nemerire atuncea când s-ar fi stricat uşa.

La chemarea cea din afară s'a respuns că nu se va deschide. In urma acestuĭ respuns s'aŭ sfătuit din noŭ asediatori (încunjurătorĭ). In acest minut Ungurul a zis pe încetul către aĭ sĕĭ companionĭ, că după ce se va sparge uşa care lucru să părea sigur, apoĭ se nu deie foc îndată, spre a nu pierde lovitura în zadar ce feste carile să ţintească d'întâĭ bine pe protivnicul sĕŭ In cât cu treĭ perechĭ de pistoale putea ucide şese tâlharĭ. Abia' a zis aceste, iată că s'a maĭ făcut cerere a să deschide uşa asupra căreia a urmat respunsul de maĭ nainte. Din zgomotul cel mult să înţeleasă aceste cuvinte : „Vĕ jucaţĭ cu viaţa : deschideţĭ uşa, saŭ veţĭ peri cu toţiĭ !"

„A voastră viaţă este in maĭ mare primejdie de veţĭ rĕzbate aicĭ" : aŭ strigat Ungurul !

„Oamenĭ nebunĭ ! eşiţilor din minte, nu ştiţĭ ce faceţĭ, aŭ zis ceata tulburată ! „măĭ, Nichito, Andreiŭ, Miroane, Hârtoape ! Şi iată că aceştia se gătea a sparge uşa. Câte-va opintăturĭ cu spetele şi loviturĭ cu călcâele în uşă n'aŭ sfărmat'o nefiind făcută de dulgherĭ de astăzĭ, drept aceia s'aŭ adus un drug, prin carele s'aŭ cercat a se scoate uşa din ţiţîne saŭ a rumpe zĕvorul, dar amĕndouĕ aŭ rĕmas nepicnite şi năvălitoriĭ se vĕzură înşelaţĭ în a lor aşteptare. In cursul acestor operaţiĭ fata, pe carea spre ferire, o aşezase în dosul uneĭ tăriĭ de saltele, şedea pe pămĕnt cu mânile întinse către cer, bătrânnl arătă îndrăsneala, însă îndrăsneala tigruluĭ când are să apere pe puiul sĕŭ.

Spiţerul înfăţişa un curaj vrednic de mirare, a sa îngrijire pentru siguranţa tinereĭ era atât de mare, cât şi a părinteluĭ eĭ. Ochiĭ luĭ se îndrepta asupra eĭ, şi vĕzĕnd că tăria ce avea să o acopere, nu era prea sigură, s'aŭ înşelat în a sa poziţie că focul, ce s'ar slobozi de din afară, ar fi trebuit să'l nemerĕscă maĭ întâiŭ de cât a ajunge la objectul îngrijireĭ sale. Acest semn de mărinimie nu era perdut nicĭ pentru părintele nicĭ pentru fiica care cu o căutătură îĭ rostea a eĭ mulţumire. Intru aceste năvălitoriĭ aŭ virît un drug între uşe şi între uşorĭ lângă ţăţîne, care ruginite fiind, s'aŭ plecat înaintea opinteleĭ ceĭ îndoite a gloateĭ de din afară. Uşa a căzut cu mare troscot pe din lăuntru şi iată s'aŭ vĕzut nişte oamenĭ sĕlbaticĭ la faţă avĕnd pe orândariul în frunte şi pe un om mare, până la coapse încălţat şi carele se părea a fi omul cel din urmă venit. Fieşĭ-care din aceştĭ oamenĭ era înarmat cu câte o secure. Omul cel încălţat ţinea în mânile sale un şip mare ce se părea a fi cu doftorie, iar jidanul aducea o căldare cu apă ferbinte. Nepregătiţĭ la asemenea asalt ceĭ din lăuntru aŭ tras cucoşul pistoalelor, îndată ce aŭ căzut uşa, posesorul în a luĭ nerăbdare aŭ şi dat foc asupra orândariuluĭ, dar arma aŭ nimerit pe companionul sĕŭ ce era un dulăŭ carele ajuta pe stăpânul sĕŭ la acest asalt. Jidanul fără a lua aminte la soarta căneluĭ, aŭ căzut la picioarele călătorilor, vărsând din neghibăcie şi grabă apa cea ferbinte în încălţămintea omuluĭ celuĭ mare, carele opărindu-se, aŭ făcut o cumplită săritură.

Pre cât se putea înţelege din zisele confuze, ce rostea orândariul, era cuvinte de rugăminte, de ertare, şi de pardon !.. Aceste nefăcând de odată stena din cumplita în liniştită, acĭ urmat un feliŭ de armistr re, când toată ceata oamenilor celor de curând socotiţĭ sălbaticĭ, scoţând căciulile din cap cu respect să trase îndărăt, atuncĭ omul cel înalt şi orândariul aŭ dat pe rând următoarele lămurirĭ :

Orândariul, carile între uneltile sale avea numaĭ două şipurĭ, atuncĭ când curierul aŭ cerut de a doua oară vin, apucasă în pripă un şip în carile femeia sa ţânuse şoricească pentru gusganĭ şi umplându'l cu vin l'aŭ pus înaintea oaspelor, dar îndată ce aŭ aflat

Д: Пост Іордаке	Гика.
Д: Кkна Катинка	Гика.
Д: Кkна Єлінко	Гика.
Д: Ага Алікꙋ	Гика.
Д: Ага Неколай	Гика.
Д: Банꙋ Єнакаке	Гіргел.
Д: Пах Настасаке	Грибінчꙋ.
Д: Сард Костаке	Григоріꙋ.
Д: Стол Щефънаке	Григоріꙋ.
Д	
Д: Спатр Димитріе	Данꙋ.
Д: Логф Андронаке	Доничй.
Д: Феодор	Зорнєнꙋл.
Д: Ворн Іордаке ши Ага Костаке Дрѫгичь:	
Д: Спатр Іwан	Дꙋка.
Ж	
Д: Пах Костаке	Жан.
Д: Ворн Іанкꙋ	Жꙋрџе.
З	
Д: Димитріе	Зафировичй.
Д: Доктор Михаил	Зота.
І	
Д: Кавалер Іван	Івановичй.
Д: Пах Онꙋцъ	Іwанꙋ.
К	
Д: Вис Костаке	Кантакꙋзино.
Д: Пос Никꙋлай	Кантакꙋзино.
Д: Ага Іwан	Карп.
Д: Вис Іwрдаке	Катарџіꙋ.
Д: Вор Щефънаке	Катарџіꙋ.
Д: Кални	Кириловичй.
Д: Ага Иліе	Когълничанꙋ.
Д: Спа Димитріе	Кодрѣнꙋ.
Д: Спа Григоріе	Кодрѣнꙋ.
Д: Пах Костаке	Козоне.
Д: Гіwргіе	Козмица.
Д: Кор. Костаке	Конаке.
Д: Камир Василіе	Костин.
Д: Драго Тꙋдораке	Крꙋшованꙋ.
Д: Матеі	Крѫмлъꙋ.
Л	
Д: Спат Костаке	Липан.
Д: Секр Гр: Івановичй	Лꙋчѣскꙋ.
Д: Ворник Іwан	Лꙋка.
Д: Ага Костаке	Лъцѣскꙋ.
М	
Д: Пос Александрꙋ	Маврокордат.
Д: Пос Єлінко	Маврогіні.
Д: Спа Іордаке	Миклѣскꙋ.
Д: Спа Сандꙋлаке	Миклѣскꙋ.
Д: Коме Михъицъ	Михалаке.
Д: Коме Хаџи	Могърдичй.

3.

Н	
Д Кос: Костаке	Негрꙋци
Д Георге Димитріꙋ	Негꙋличй
Д Ворн: Іwан	Некꙋлче
Д Гавріил	Некꙋлаꙋ
П	
Д Хатм: Костандин	Паладе
Д Паха: Алекꙋл	Парасків
Д Бан Михълаке	Паскал
Д Ворник: Димитріе	Плагино
Д Паха: Костаке	Платон
Д Паха: Костаке	Поповичй
Д Іwан	Пъдꙋре
Р	
Д Ага Манолаке	Радꙋ
Д Спат: Іанкꙋ	Ралет
Д Ага Єꙋстатіе	Рола
Д Вист: Іордаке	Росет Розновано
Д Хат: Радꙋканꙋ	Росет
Д Ворник Дракаке	Росет
Д Вист Некꙋлай	Росет
Д Хат Алекꙋл	Росет
Д Пост: Петраке	Росет (Бълъне́скꙋ)
С	
Д Спат: Антохи	Сіон
Д Алекꙋл	Сорочѣнꙋ
Д Коме: Панаите	Спартали
Д Камр: Л. Павлꙋ	Спирꙋ
Д Кам: Іанкꙋ	Стамате
Д Камр: Гавріил	Стаматин
Д Логф: Димитріе	Стꙋрза
Д Вист: Сандꙋл	Стꙋрза
Д Вист: Алекꙋл	Стꙋрза
Д Ворн: Костаке	Стꙋрза
Д Ворн: Михълаке	Стꙋрза
Д Ворн: Гіwргіе	Стꙋрза
Д Ага Костаке	Стꙋрза
Д Ага Алекꙋ	Стꙋрза
Д Бизд: Алекꙋ	Стꙋрза
Д Мдл: Костандин	Сꙋчиванꙋ
Т	
Д Коме: Григоріе	Тꙋфъскꙋ
Ꙋ	
Д Агін Карл фон	Ꙋдрицки
Ф	
Д Камр: Димитраке	Филипескꙋл
Х	
Д Ворн: Василе	Хрисоверги
Ч	
Д Сард: Христи	Чіокъ
Ѳ	
Д Коме: Іордаке	Ѳеодорꙋ

D. Postelnic	Iordache Ghica
D na Cucoana	Catinca Ghica
„ Cucoana	Elenca Ghica
D. Aga	Alecu Ghica
„ Aga	Neculai Ghica
„ Banu	Enacache Gherghel
„ Paharnic	Nastasache
„ Serdar	Costache Grigoriu
„ Stolnic	Ştefănache Grigoriu
D.	
D. Spătar	Dimitrie Danu
„ Logofăt	Andronache Donicĭ
„	Teodor Zorneanul
„ Vornic Iordache şi Aga Kost. Drăghicĭ	
„ Spătar	Ioan Duca
J.	
„ Paharnic	Kostache Jian
„ Vornic	Alecu Jiurge
Z.	
D.	Dimitrie Zafirovicĭ
„ Doctor	Mihail Zota
I	
D. Cavaler	Ioan Ivanovicĭ
„ Paharnic	Onuţă Ioan
K	
D.	Kostache Kantacuzino
„ Postelnic	Niculai Kantacuzino
„ Aga	Ioan Carp
„ Vistiernic	Iordache Catargiu
„ Vornic	Neculache Katargiu
„ Aga	Ilie Kogălniceanu
„ Spătar	Dimitrie Kodreanu
„ Spătar	Grigorie Codreanu
„ Paharnic	Costache Kozone
„	Gheorghie Kozmiţa
„ Vornic	Costache Konache
„ Căminar	Vasilie Kostin
„ Dragoş Tudorache Kruşovano	
„ Mateĭ Krămlăŭ	
L	
D. Spătar	Kostache Lipan
„ Secretar Grigorie Ivanovici Lucescu	
„ Vornic	Ioan Luca
„ Aga	Costache Lăţăscu
M.	
D. Postelnic	Alexandru Mavrocordat
„ Postelnic	Elenco Mavroghene
„ Spătar	Iordache Miclescu
„ Spătar	Săndulache Miclescu
„ Comis	Mihăiţă Mihalache
„ Comis	Hagi Mogărdicĭ

N.	
D. Postelnic	Kostache Negruţi
„ Gheorghie	Dimitriu Negulicĭ
„ Vornic	Ioan Neculce
„	Gavriil Neculau
P	
D. Hatman	Costandin Palade
„ Paharnic	Alecu Paraschiv
„ Ban	Mihalache Pascal
„ Vornic	Dimitrie Plagino
„ Paharnic	Kostache Platon
„ Paharnic	Costache Popovicĭ
„	Ioan Pădure
R.	
D. Aga	Manolache Radu
„ Spătar	Iancu Ralet
„ Aga	Eustaţie Rola
„ Vistiernic	Iordache Ruset Rosnovanu
„ Hatman	Răducanu Ruset
„ Vornic	Drakake Ruset
„ Vistiernic	Neculai Ruset
„ Hatman	Alecul Ruset
„ Postelnic	Petrache Ruset (Bălănescu)
S.	
D. Spătar	Antohi Sion
„	Alecul Soroceanu
„ Comis	Panait Spartali
„ Căminar	L. Pavlo Spiru
„ Căminar	Iancu Stamate
„ Căminar	Gavriile Stamatin
„ Logofăt	Dimitrie Sturza
„ Vistiernic	Sandul Sturza
„ Vistiernic	Alecul Sturza
„ Vornic	Kostache Sturza
„ Vornic	Mihalache Sturza
„ Vornic	Gheorghie Sturza
„ Aga	Kostache Sturza
„ Aga	Alecu Sturza
„ Beizadea	Alecu Sturza
„ Medelnicer	Constandin Sucevanu
T.	
D. Comis	Grigorie Tufăscu
„ Agent	Karl fon Udriţchi
F	
„ Căminar	Dimitrache Filipescu
H.	
D. Vornic	Vasile Hrisóverghi
C.	
D. Serdar	Hriste Cioacă
T.	
D. Comis	Iordache Teodoru

smințeala, care era să aducă nenorocire pe capul sĕŭ, aŭ trimes călare pe un mazil, aflător acolo din întâmplare, să meargă în fuga cea mare la margine și să ceară de la doftorul carantinei o contra doftorie, care înprejurare însă nu am spus drumeților spre a nu'i speria până a nu căpăta vre-un mijloc de ajutoriŭ

Postilionul spițeruluĭ înturnându-se călare în codru ca să aducă trăsura și caiĭ cu ajutoriul unor oameni pădnrarĭ aŭ târâet'o pân la ospătărie, și aceștia avea anticipat câte un pahar de vin în socoteala spițeruiu- și reparațieĭ trăsureĭ sale

Orândariul de fire, fricos, carile avea încă o spaimă încă maĭ cumplită că va fi spânzurat pentru otrăvirea oaspeților sĕĭ nu maĭ încăpea de bucurie auzind că spițerul a cunoscut veninul maĭ înainte de a gusta vinul La încheerea acesteĭ aventure de și era vrednică de rîs, totușĭ nimenea nu avea gust a ride Doĭ dintre toți aŭ scăpat de o sigură moarte, pe când Pronia aŭ ferit pe posesorul a vĕrsa sângele unuĭ nevinovat. Drept aceea fieşte-care s'aŭ prefăcut în mulțumire către Dumnezeŭ pentru această mântuire și cu urări reciproce (din ambe părți) saŭ dispărțit călĕtorii. Incă curierul, a căruĭ meserie îl mâna îndată maĭ departe, aŭ rugat pe posesorul să ajute a doua zi pe companionul avantureĭ lor, ca să poată urma călătorieĭ sale, și luându-șĭ zioa bună de la toți, le-aŭ dorit fericire și aŭ purces.

După noaptea cea furtunoasă aŭ urmat o dimineață foarte sănină, soarele lumina preste frunzele copacilor ce picura încă de ploaea cea proaspătă. Pasĕrile cânta voioase, și nu maĭ puțin senine era fețile posesorului a fiicĭ sale și a spițeruluĭ. Trăsura acestuia fiind foarte sfărâmată, și posesorul neputând întârzia din pricina vadeleĭ care'l chema ia Eșșĭ dar nici voind a lăsa pe spițerul străin fără ajutor l'au poftit a veni în a luĭ trăsură. Deacă cetitoriul să interesează incă de soarta acestor călători, apoi nesmintit va dori a mai auzi ceva despre iĭ. Drept aceea sĕ cuvine arăta că spițerul au dat preste o nouă primejdie ; ajunsese acum departe de la codrul Herțeĭ. Când două glonțurĭ l'aŭ nimerit drept la inimă, adecă acele glonțurĭ lucitoare care să află sub sprâncenile ilarcate a ficoi ceĭ frumoase Asemene rană nu au putut nici au voit tânărul a o vindeca, decât prin Imeneu (căsătorie). și pre lângă bani câștiulului ce au lăsat părintele au mai adaus și pe fiica sa așazând'o în casa uneĭ surorĭ. care saŭ însărcinat a o mărita după paști. Această călătorie nepregătită de înspăimântătoare întâmplare a codrului Herței, au fost norocită pentru că nu contracturi cu zestre bine sigurisită, ci simțiri născute din amor și din recunoștință, fac o căsătorie trainică.

FINIT.

CHARLES MEROUVEL

MORȚII ȘI VII

BUNICA

La Berry

Era în zilele d'întâĭ ale luĭ Noembre 1867.

S'apropia iarna.

Toțĭ bogațiĭ se întorc în Paris în luna asta.

Cu toate acestea, înaintea gări de la Châteauroux staționaŭ două trăsurĭ goale.

Pe cine așteptaŭ ?

Bătu treĭ ceasurĭ la bisericile principală, Notre-Dame și Sf. Andreĭ, ale căror clopotnițe se 'nalță peste casele joase, într'o câmpie umedă printre plopĭ.

O trăsură din acestea două era o berlină veche de voiaj, cu opt resorturĭ, cu osiile largĭ, cu roatele galbene, cu fundul vopsit albastru închis, căptușită înăuntru cu mătase broșată, cu portierele cu clanțele poleite cu aur, cu armoariĭ stricate de vreme.

La caleașca aceasta eraŭ înhămate două epe nalte, voinice ca niște elefanțĭ și carĭ negreșit eraŭ întrebuințate la tot felul de muncĭ.

Caiĭ steteaŭ nemișcațĭ sub mâna unuĭ vizitiŭ bĕtrân îmbrăcat cu o livrea d'acelea vechile carĭ slujesc rar și pe carĭ le mănâncă moliile prin castelurile părăsite, pe când un fel de țĕrănoiŭ tînĕr, care respundea la numele de Césaire, deghizat în fecior pentru împrejurare și îmbrăcat tot într'o livrea veche cafenie cu guler galben, cu nasturĭ cu coroană ducală, s'apropia de un servitor prea elegant care ședea înaintea cailor unuĭ faeton foarte ușor.

— Trenul ? întrebă feciorul pe un factor care eșa din gară.

— Două-zecĭ și cincĭ minute întârziere.

— Mulțumesc.

Vizitiul faetonuluĭ arătă caleașca feciorului cu livreaua cafenie cu guler galben.

—N'o s'ajungețĭ de vreme la Jonchère, zise el.

—Nu tocmaĭ de vreme.

—Ce a pățit ducesa ca se se întoarcă ?

—Nu știŭ. A venit o depeșe azĭ-dimineață în care se spunea numaĭ vorbele astea : Sosesc. Să mĕ aștepte când vine expresul la treĭ ore. Chateauroux.

— Numaĭ atât.

—Numaĭ.

—E multă vreme de când n'a maĭ venit ea la Jonchère ?

— Luna trecută s'a împlinit unsprezece anĭ.

—Cu toate acestea e frumoasă moșie.

—Maĭ mult de șease miĭ da jughherĭ Parcul și castelul sunt în mijloc... zise Cesaire cu un fel de îngâmfare.

—Bună bucățică...

—Insă nu aduce nimic din pricină că terenul nu face.

—Știŭ eŭ, de vreme ce suntem alăturĭ. Breuil și Jonchère sunt tot o bucată. Pădurĭ și eleștae de la un capăt la cel-l'alt ! Ar fi bun pentru un vînător, nu pentru o femee.

—De aceea nicĭ n'a maĭ venit ducesa acolo de când 'l-a murit ginere-sĕŭ.

—Stă tot în Paris ?

—Maĭ mult la moșia eĭ de la Boissy, în Seine și Oise...

—Cu nepoată-sa.

— Nu se maĭ desparte de ea. Atâta i'a rĕmas. Doamna marchiza a murit din facere, când era de două-zecĭ și doĭ de anĭ. Marchizul a murit cincĭ anĭ după dânsa. Domnișoara trebue să aibă șapte-spre zece anĭ... optspre-zece la primăvară.

— Iacă o fată care o să fie bogată!

— Te crez. Averea mă 'și, domnișoara de la Roche-Villars : are și averea tatăluĭ sĕŭ, marchizul de Charnay .. Șĭ'ĭ rĕmâne și toată averea ducesiĭ.

— Strânge mereŭ banĭ, cârtița bĕtrînă ! zise omul cu faetonul.

— Par'că'ĭ plouă numaĭ banĭ ! zise feciorul. Și are palate în Italia, are moșiĭ peste tot locul. E o altă Montalta din Roma. Rĕposatul duce se dusese acolo să se însoare.

— Se zice că nu'ĭ femee bună.

— E rece ca un lemn, mîndră ca un păun, aspră ca o piatră. Bĕtrânul Barnabe...

— Vizitiul vostru ?

— Da... care a fost multă vreme la dînsa și pe care îl ține la Jonchère ca pe un invalid, spune că n'a vĕzut'o nicĭ odată plângĕnd.

— Cu toate astea aŭ fost destule nenorocirĭ în familie.

— De sigur. Șĭ'a îngropat pe bărbatul sĕŭ, pe singura eĭ copilă, pe ginere-sĕŭ.... Nicĭ o lacrimă pentru nimenĭ... Dar nicĭ nu s'a schimbat..... E tot așa de aspră, tot așa de rece.... Numaĭ de două orĭ am vĕzut'o. Mĕ iaŭ fioriĭ când o vĕd pe femeea aceea. Dar stĕpânul tĕŭ, Bernard ?

— Domnul conte ?

— Da.

— Merge.....

Ce saire clipi din ochiŭ.

— Spun uniĭ că duce t ren mare....

— E tĕnĕr. Petrece.

— I-a trecut vremea. A trecut de treĭ-zecĭ de anĭ și dacă o fi adevĕrat ce se spune .....

— Ce ?

— Șĭ'a prăpădit multă avere...

— Treaba luĭ !

— Veselă casă'ĭ a voastră !

— Acolo nu'șĭ face cine-va sânge rĕŭ! Se întâmplă însă numaĭ'că stăpânul nu are tot-d'a una parale, e lihnit câte o dată și notarii îĭ golesc tot maĭ mult punga. Insă într'o bună dimineață o să se însoare și o să astupe toate găurile.....

— Să vedem.

— Cu o zestre bună.

— Ia ascultă-mĕ, Bernard ?

-- Ce e ?

— Ce zicĭ, zestrea mititichi ar fi minunată pentru el.

— O fi ! S'a vĕzut lucrurĭ maĭ ciudate. Domnul e bărbat frumos și fetișcana trebue să se plictisească grozav cu prăjina eĭ de bunică !

— Crezĭ !

— Ce idee proastă aŭ ca să vie să se îngroape la Jonchère pe ast-fel de vreme. Brrr !

— Caprițiĭ !

— O cazarmă mare unde trebue să moară omul de frică, noaptea. Cu cine maĭ vine ?

— Cu nimenĭ. Numaĭ cu vre-o două slujnicĭ.

— O să meargă bine. Cațĭ anĭ zicĭ că are domnișoara ?

— Șapte-spre-zece.

— Frumoasă e ?

— Nicĭ frumoasă nicĭ urîtă.... maĭ mult frumoasă.

— Sunt sigur că domnuluĭ meŭ o să-ĭ placă

— Nu e pentru cine se pregătește ci pentru cine se nemerește, zise țĕrănoiul. M'am gîndit eŭ

Cel-l'alt respunse :

— Cine știe ? Sunt vecinĭ.... Asta nu-ĭ puțin lucru.

S'auzi un fluer depărtat.

Caiĭ ciuşdiră urechile.

— Vine trenul. Să ne vedem, Bernard ! zise feciorul.

— La revedere ! Césaire !

— Să treci pe la noĭ câte-o-dată.... Avem vînat destul.

Venea într'adevĕr expresul, coborînd din Paris.

Puținĭ călătorĭ avea.

Două dame, însoțite de o singură servitoare, se iviră în ușa unuĭ compartiment, pe când un călător îmbrăcat cu un pardesiŭ cu blană peste o jachetă albastră, se cobora dintr'un compartiment vecin.

Călătorul acesta avea o înfățișare din cele maĭ aristocratice.

Oacheș cu păr mult, cu mustața rĕsucită în sus, cu barba mătăsoasă, cu ochiul adînc, cu trăsurile mîndre înalt, îl vedeaĭ că-ĭ sănătos și voinic, deși purta pe frunte, într'o cută prea pronunțată, și în prejurul ochilor, în evantaliul ușor al zbîrciturilor ușoare, stigmatul grijilor care chinnesc, al oboselilor petrecerilor în nopțĭ albe.

El s'apropie de cea maĭ vrâsnică dintre dame și se înclină înaintea eĭ.

— Dumneata acĭ, domnul de Vaunoise ? zise ea.

— Tocmaĭ eŭ aș trebui să mĕ mir că te vĕd acĭ, doamnă ducesă, rĕspunse el. Aĭ părăsit Berry. O să rămânețĭ acĭ maĭ multă vreme ?

— Nu știŭ.

— Voĭ avea onoarea să vĕ prezint omagiile mele.

— Când veĭ voi... zise ducesa cu o vĕdită dorință de a scurta vorba.

Și întorcĕndu-se spre fata care rĕmăsese pe scara vagonuluĭ :

— Vino, Blanșo, avem să facem drum destul de lung... La revedere, D-le de Vaunoise.

Tonul era aspru ca și înfățișarea bĕtrâneĭ dame.

Insă contele nu băgă de seamă.

El nu'șĭ lua ochiĭ de la fată căruia bĕtrâna îĭ zisese Blanșa.

Fata se suĭ în caleașcă, după ce îmbrăcă o haină cu blană pe care I-o puse în spate o slujnică nu maĭ tînĕră de 60 de anĭ.

Contele Filip de Vaunoise băga de seamă aerul eĭ suferind.

Se suĭ ducesa și pe urmă, dinainte se puse slujnica și trăsura porni.

Un țĕran, care aștepta cu un car, luă bagajele și plecă și el pe urmă.

Peste câte-va minute contele Filip de Vaunoise se suĭ și el în faeton, luă hățurile celor doĭ roibi carĭ trepădaŭ de narăbdare și apucă pe un drum larg mărginit cu plopĭ din carĭ se scuturaseră cele maĭ maĭ multe frunze îngălbenite de frig.

(Va urma).

4.

Ачастъ Газѣтъ Политико-литерарѣ сѫ типъреще ꙟ Ешь, прецꙋл ей есте де 4. галбени пе ан. Еаръ акꙋм сѫ пренꙋмеръ пе 7 лꙋни цꙋм: ꙟчепжнд дела 1 Ꙗꙋние, ши ешинд де доꙋъ ори пе сѫптъмжнъ адекъ: Дꙋминика ши Жоїа ꙟнаинте де амеѫзъзи. Пренꙋмеранцїа ши ꙟпърцїреа Газетилор се фак ꙟ Канторa ей ꙟ Монастиреа Сфинцилор трей Ерархи.

Ачей чи вор вои асѫ пренꙋмера ши дꙋпъ 1 Ꙗꙋние вор афла ꙟкъ пжнъ ла ѡ ваде нꙋмериле Газетилор дин ꙟчепꙋт. Пе ла цинꙋтꙋри юбиторїй де Газете сѫ вор ꙟщиинца дела Дꙋмнеалор Дерегъторїй де нꙋмеле Персоанелор чи аꙋ бине воит а сѫ ꙟсърчина кꙋ пренꙋмеранцїа, ши карии вор ꙟпърци пренꙋмеранцилор газетиле че дела Редакцїе ꙟ пликꙋри печетлꙋите ли сѫ вор тримите сꙋпт нꙋмеле фиеще кърꙋїа. Тоцй карїй вор авѣ а пꙋблика ꙟ Газете нескайва ꙟщиинцъри пентрꙋ интересꙋл лор, сжнт пофтицй а ле тримите кътръ Редакцїе ꙟтърйндꙋле май ꙟнтжю де дирегъторїа локꙋлꙋй, ши адъогжнд келтꙋяла пꙋбликацїей каре есте кжте ꙋн лей де рѫндꙋл типърит ꙟтрꙋн нꙋмер ал Газетий.

Această gazetă Politico—literală să tipărește în Eși, prețul ei este de 4 galbeni pe an. Eară acum se prenumără pe 7 luni jum : începând dela 1 Iunie și eșind de două ori pe săptămână adecă : Dumineca și Joia înainte de ameazăzi. Prenumĕranția și înpărțirea gazetelor se fac în Cantora ei în Monăstirea Sfinților trei Erarhi. Acei ci vor voi a se prenumĕra și după 1 Iunie vor afla încă până la o vade numerile gazetelor din început. Pe la ținuturi iubitorii de gazete se vor înștiința dela Dumnealor Deregătorii de numile Persoanelor, ce aŭ bine-voit a se însărcina cu prenume ranția, și carele vor împărți prenumeranților, gazetele ce de la Redacție în plicuri pecetluite li se vor trimite supt numele fieşte căruia. Toți carĭ vor avea a publica în 'gazete niscaiva inștiințări pentru interesul lor, sânt poftiți a le trimete către Redacție întărindu-le mai întâiŭ. de dirigătoria locului, și adăugând cheltuiala publicației carea este câte un leŭ de rândul tipărit într'un numĕr al Gazetei.

Ꙟлбина ши Трънторꙋл

Трън: Спꙋне спꙋне микъ Албинъ
Ꙟкотро мерџи акꙋм треазъ?
Кжнд а соарелꙋи лꙋминъ
Пе ачест кжмп нꙋ скънтеазъ.

Ꙟнкъ тремꙋръ пе фоае
Ꙟ мꙋнций роа ши пе рипе,
Нꙋ те теми съ ци се моае
Деликателе арипе?

Ꙟнкъ флориле 'нмїите
Стжнд ꙟ ꙋмбръ тꙋпилате,
Цин ꙟкисе ши ꙟвълите
Бобочелиле плекате.

Ди че збори ка ѡ съџеатъ
Каре аерꙋл деспикъ,
Ди ꙋнде вий тꙋ мжнекатъ,
Ши ꙟнкотро Албино микъ?

Линъй виаца ме ши бꙋнъ
Фъръ мꙋлтъ остенеалъ.
Челе каре алций адꙋнъ
Пржнзъ ꙟм даꙋ кивернисалъ.

Аша трънторїй ꙋрмаръ,
Ам тръит аша тот бине
Нꙋ кэра ла алтꙋл черъ,
Сꙋџе мїере ка ши мине.

Алб: Зиче Албина 'н репеџиꙋне:
„ Лꙋкрꙋ тоате 'нвинџе 'н лꙋме.
Де воещй, збꙋржнд цо'й спꙋне
А мѣ систимъ ши нꙋме.

Еꙋ с' Албина Ромжнѣскъ.
Ал мїꙋ дорꙋ й ш' а мѣ леџе:
Пре кжмпїа пъмжнтѣскъ
Дин флори мїере а кꙋлеџе.

Але меле сорїоаре
Кжнд абѣ съ лꙋминаса,
Дꙋлче пържъ де пе флоаре
Ѡ кэра де мꙋлт акасъ.

Еꙋ де формъ [illegible]оръцитъ,
Зъкꙋй тимпꙋри мꙋлте, аич,
Ши абѣ мъ симт трезитъ
Ꙟ ачест минꙋт ферич!

Алеꙋ! Лꙋкрꙋ мꙋлт м' ащѣптъ,
[illegible] те кжмпꙋри воꙋ петрече,
Ꙋнде соарта те ꙟдрѣптъ
Мерџи ши тꙋ, къ тимпꙋл тръче.

Ши мъ ласъ 'н аме кале
С' адꙋн черъ, дꙋлче мїере,
Къ де 'амеле ши де 'атале
Зиле, самъ ни вор чере.

Albina și trîntorul

Trîn : *Spune spune mică albină*
Incotro mergĭ acum trează ?
Când a soareluĭ lumină
Pe acest câmp nu scânteează,

Incă tremură pe foae
In munțĭ roua și pe rîpe,
Nu te temĭ să țĭ se moae
Delicatele aripe ?

Incă florile 'nmiite
Stând în umbră tupilate,
Țin închise și învălite
Bobocelile plecate.

Di ce sborĭ ca o săgeată
Care aerul despică,
Di unde viĭ tu mânecată
Și încotro albino mică ?

Lină'ĭ viața mea și bună
Fără multă osteneală.
Cele care alți adună
Prânzumĭ daŭ chiverniseală.

Așa trântoriĭ urmară,
Am trăit așa tot bine,
Nu căra la altul ceară,
Suge mere ca și mine.

Alb : *Zice albina 'n repegiune :*
Lucru toate'nvinge 'n lume
De voeștĭ, sburând ți'oĭ spune.
A mea sistemă și nume.

Eu's albina românească
Al meŭ dorŭ iĭ ș'a mea lege :
Pre câmpia pămîntească
Din florĭ merea a culege.

Ale mele sorioare
Când abea să luminasă
Dulce pârgă de pe floare
O căra de mult acasă.

Eŭ de formăc amorțită
Zăcuĭ timpurĭ multe, aice
Și abea mă simt irezită
In acest minut ferice !

Aleŭ ! Lucru mult m'așteaptă
Multe câmpurĭ voiŭ petrece,
Unde soarta te îndreaptă
Mergĭ și tu, că timpul trece.

Și mă lasă'n ame cale
S'adun ceară, dulce miere,
Că de'amele și de-ata'e
Zile, samă ni vor cere.

Tipografia Modernă Grigorie Luis Strada Academiei 24.